

MESURES I RECOMANACIONS EN FASE DE REPRESA PER LA COVID-19 DELS SERVEIS DE CENTRE DE DIA PER A GENT GRAN

14 de setembre de 2020

Índex de continguts

Introducció	2
Objectius	2
Àmbit d'aplicació	3
Nous ingressos i actuacions principals dels serveis de centres de dia per a gent gran	3
Criteris bàsics per la prestació del servei en centres de dia de gent gran	3
Criteris de tancament de l'activitat presencial grupal i recomanacions pels serveis que no poden funcionar a plena ocupació ni desenvolupar activitats presencials grupals	4
Criteris d'accés de les persones ateses i els professionals del centre	6
Realització de PCR a les persones usuàries i als professionals del servei d'atenció diürna. Gestió aparició de casos	6
Mesures de protecció i de seguretat per a les persones usuàries, pels professionals del centre, per l'activitat del centre i la interacció amb l'exterior	7
Recomanacions generals	7
Recomanacions al personal del servei	7
Actuacions preventives dins del centre	8
Condicionament dels espais, eines i utilatge:	9
Interacció amb l'entorn exterior	9
Seguretat en la mobilitat i transport adaptat	10
Responsabilitats de la direcció dels centres i dels professionals a càrrec de les institucions	10
Annex	14
Bibliografia	15

Introducció

Els centres de dia i els serveis d'atenció integral per a persones grans han d'adaptar la seva dinàmica en la fase de represa per la COVID-19 a unes mesures de màxima prevenció i protecció per evitar contagis en una població molt vulnerable, que compta amb una diversitat de segments i perfils quant a edat, discapacitat, patologies associades i autonomia personal, promovent que les mesures i recomanacions permetin atendre adequadament les necessitats de la persona i del seu entorn familiar.

La situació de pandèmia i la suspensió de les activitats en centres de dia per gent gran ha suposat, entre d'altres, per a les persones usuàries i les famílies:

- Aïllament social per la impossibilitat en molts casos de poder assistir al centre
- Deteriorament de les capacitats cognitives i físiques
- Modificació potencial d'hàbits saludables (alimentació, exercici físic, rehabilitació...)
- Sobrecàrrega dels cuidadors principals amb risc de claudicació

Les entitats proveïdores han de poder generar un entorn de seguretat a les persones ateses i al conjunt de professionals davant els riscos del COVID-19.

L'Administració ha de proporcionar instruccions, pautes, criteris i el suport necessari per a la protecció i l'adaptació dels serveis de centre de dia per a gent gran.

Cal adequar el contingut del Pla a les especificacions que estableixin les diferents ordres, normatives, i instruccions que es vagin publicant, tant pel que fa a les mesures d'higiene i prevenció com pel que fa a les condicions en les quals ha de desenvolupar-se l'activitat.

Objectius

Els objectius d'aquestes mesures són:

- Disposar de les recomanacions que garanteixin un procés d'atenció a les persones que són ateses en serveis de centre de dia per a persones grans, seguint les directrius de Salut Pública, i en consens amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, les entitats socials i la participació de persones expertes.
- Definir el conjunt de mesures que facilitin mantenir al màxim el funcionament presencial d'aquests serveis, i en cas de no ser possible, articular alternatives que donin resposta a les necessitats de les persones ateses, dins de l'entorn domiciliari, entorn residencial o d'altres, tenint en compte el context epidemiològic en que es trobi el centre de dia.

Àmbit d'aplicació

- Serveis de Centre de dia per a gent gran amb caràcter temporal o permanent (CDia)
- Servei d'Atenció integral a les persones grans en l'àmbit rural (SAIAR)

Nous ingressos i actuacions principals dels serveis de centres de dia per a gent gran

Els centres de dia reprendran els nous ingressos, i potenciaran el màxim la realització en el propi centre de dia, de les actuacions que són fonamentals pel benestar físic i emocional de les persones usuàries i les seves famílies. Les àrees principals d'intervenció són les següents:

- Atenció sanitària i social:
 - Valoració i atenció infermera, treball social i psicològica si escau.
 - Atenció en AVD (higiene, alimentació,..)
- Atenció rehabilitadora i funcional amb la intervenció de serveis de fisioteràpia i teràpia ocupacional
- Atenció orientada a l'estimulació motriu i cognitiva
- Activitats de promoció i enfortiment àmbit relacional, de socialització i de suport emocional
- Prevenció sobrecàrrega i claudicació per part de la persona cuidadora

Criteris bàsics per la prestació del servei en centres de dia de gent gran

Els centres de dia per a gent gran en la fase de represa reprendran l'**activitat presencial grupal** tenint en compte els següents criteris:

- Garantir una **distància d'1,5 metres i un espai de 2,5m²/persona** en qualsevol de les activitats i serveis grupals que es duen a terme a l'interior del centre; així com la **capacitat de ventilació suficient** en cadascun dels espais habilitats per a les activitats grupals.
En els casos en que per raó del tipus de servei concret puntualment no es pugui mantenir la distància d'1,5 metres amb la persona usuària, s'incrementaran els elements de protecció i les pautes d'higiene d'aquesta i del professional.
- Organitzar les **activitats grupals en grups estables de persones ateses i de professionals.**

L'organització de les activitats grupals en grups estables de persones ateses i de professionals, tindrà en compte criteris d'especial vulnerabilitat de les persones usuàries per garantir homogeneïtat dins dels grups.

Així doncs i davant la necessitat de mantenir el distanciament físic en activitats grupals, espais comuns i menjador, si escau, podrà adoptar-se temporalment una atenció per franges horàries i/o alternança en dies de la setmana. Així per exemple es poden establir 2 torns dins l'horari general d'atenció, amb 2 torns de dinar, o bé altres mesures organitzatives dels grups que considerin els centres, que donin resposta a les necessitats de les famílies i garanteixin la distància esmentada, les mesures de ventilació, el procés de neteja i desinfecció.

Els **centres de dia integrats en un centre residencial**, podran desenvolupar activitat presencial grupal si hi ha una correcta sectorització, compten amb accessos diferenciats respecte al centre residencial així com professionals no compartits. En cas de no ser així, alternativament i de forma extraordinària i transitòria per causa del Covis-19, el servei d'estada, les activitats de dinamització sociocultural, les activitats de lleure i la manutenció pròpies dels serveis d'acolliment diürn, poden prestar-se en **espais alternatius o equipaments comunitaris adequats** que compleixin els requisits de seguretat, higiene, aforament, ventilació i accessibilitat, sota la responsabilitat del titular del servei d'acolliment diürn autoritzat. Aquest compliment de requisits bàsics haurà de comptar amb el vist-i-plau del Departament de Treball, Afers Socials i famílies a través dels SSTT.

Pel que fa a garantir una correcta sectorització d'espais, circuits i distàncies, serà de molta utilitat per a treballadors i usuaris que aquesta sectorització quedi identificada molt visualment amb diferents colors i senyalitzacions.

Criteris de tancament de l'activitat presencial grupal i recomanacions pels serveis que no poden funcionar a plena ocupació ni desenvolupar activitats presencials grupals

En el moment que apareix un sol cas a un centre de dia ja es declara l'existència d'un brot, la qual cosa comporta la realització de la PCR a tots els residents i treballadors exposats que hagin estat contactes estrets, inclosos els professionals externs, atenent al criteri del servei de vigilància epidemiològica territorial.

A criteris de l'autoritat sanitària la prova PCR també es realitzarà als familiars i/o cuidadors externs que hagin tingut contacte estret en l'àmbit familiar, d'acord al criteri epidemiològic en cada cas.

En cas d'aparició d'un brot en el centre dia el centre haurà de deixar de prestar l'activitat grupal fins que el brot estigui resolt.

L'autoritat sanitària en funció de la situació epidemiològica i de l'aparició de brots en el centre indicaran les accions i mesures oportunes per fer hi front.

En cas que les autoritats estableixin mesures especials de contenció de l'epidèmia i/o de retrocés en la fase de represa en el territori on estigui ubicat el centre i que comportin la suspensió del servei, s'ha d'activar diferents serveis que facilitin la prestació de serveis de cura, teràpies i rehabilitació mitjançant l'atenció domiciliària, atenció telemàtica o bé d'atenció presencial estrictament individual i amb cita prèvia, com ja s'havia planificat durant les diferents etapes de desconfinament.

En el cas que la persona no pugui assistir a un centre de dia per cessament de l'activitat en el centre o bé per no poder atendre a la totalitat de les persones usuàries, també s'hauran d'activar diferents serveis que facilitin la prestació de serveis de cura, teràpies i rehabilitació per aquestes persones, d'acord amb el paràgraf anterior.

Aquesta atenció serà prioritària en els següents casos:

- Les persones en situació de dependència amb més necessitat de suport i d'atenció continuada, gran dependència, així com també la necessitat de suport associat a trastorns de conducta o problemes de salut mental afegits,
- Les persones vulnerables derivades d'urgència social (dificultat de les persones cuidadores per fer-se'n càrrec)
- Les persones que els seus cuidadors familiars treballen en serveis essencials.

Pel que fa a l'atenció presencial individual i amb cita prèvia al propi centre, caldrà realitzar una desinfecció dels espais i utilitatges utilitzats en cada servei d'atenció. La prestació del servei se centrarà en l'atenció rehabilitadora, terapèutica i de cures, sense dur a terme cap activitat grupal ni ocupacional.

L'atenció domiciliària es durà a terme preferentment per part del centre de dia o de l'entitat que gestiona el servei i en cas que no sigui possible s'acordarà atenció amb els serveis socials bàsics de referència de la persona usuària.

Criteris d'accés de les persones ateses i els professionals del centre

Les persones ateses i els professionals no hauran de presentar simptomatologia i no hauran d'haver estat en contacte estret en cap cas sospitós, probable o confirmat de COVID-19 en els darrers 14 dies. En tal cas, s'abstindran d'anar al centre, o si escau, al domicili. Es recomana comprovar prèviament la situació de les persones en relació al Covid19 d'acord amb el llistat de símptomes de l'**Annex**.

Aquesta recomanació és per a qualsevol intervenció que es realitzi des del centre de dia ja sigui presencial grupal, individual presencial o atenció en el domicili.

Realització de PCR a les persones usuàries i als professionals del servei d'atenció diürna. Gestió aparició de casos

Es realitzaran proves PCR a totes les persones usuàries i a tots els professionals del servei que presentin símptomes compatibles amb la COVID-19 per determinar si poden rebre o prestar el servei, i per rebre l'atenció sanitària necessària i pertinent.

En cas que existeixi un brot en un dels grups estables, es procedirà a la realització de proves PCR a tots els contactes estrets. Si la PCR de la persona que és contacte estret és negativa haurà d'estar 14 dies en quarantena, sempre que estigui asimptomàtic.

Si la PCR és positiva, la persona farà aïllament de 10 dies i es podrà reincorporar després d'aquest període si porta 3 dies asimptomàtic.

Es classifica com a contacte estret:

- Qualsevol persona que hagi proporcionat cura a un cas: personal sanitari, sociosanitari o social que no han utilitzat mesures de protecció adequades, familiars o persones que tinguin un altre tipus de contacte físic similar.
- Qualsevol persona que hagi estat en el mateix lloc que un cas a una distància < 2 metres (ex: convivents, treballadors, visites i altres tipus de contactes esporàdics: companys d'oci ...) durant almenys 15 minuts sense protecció adequada. Per tal de concloure que s'ha mantingut una protecció adequada, s'ha de valorar de forma rigorosa l'existència de mesures de protecció durant tot el temps de contacte.

Els professionals degudament protegits no es consideren contactes estrets, per tant no han de fer quarantena, tot i que sí que els aplicarà la PCR per detectar possibles professionals portadors asimptomàtics.

El personal d'aquests centres d'atenció han d'estar informats per protegir-se a sí mateixos i dels que en tenen cura.

Mesures de protecció i de seguretat per a les persones usuàries, pels professionals del centre, per l'activitat del centre i la interacció amb l'exterior

Recomanacions generals

El personal, les persones que acudeixen al servei diürn, els visitants, i els treballadors externs que realitzen activitats als servei o que porten material han de prendre precaucions per protegir-se a ells mateixos i a les persones ateses al servei.

Aquestes precaucions inclouen:

- Rentar-se les mans amb o aigua i sabó o solució alcohòlica durant almenys 20 segons. Es recomana disposar a les entrades dels centres dispensadors de solució hidroalcohòlica.
- Esternudar o tossir en un mocador, i rebutjar-lo immediatament o a un colze i després rentant-se les mans.
- Mantenir almenys 1,5 metres l'un de l'altre i un espai de 2,5 m²/persona.
- Portar mascareta quirúrgica.
- L'ús d'aquests espais entre grups requeriran d'un procés de neteja i desinfecció després del seu ús per part de cada grup i la seva utilització pels altres.

Recomanacions al personal del servei

- El personal ha de portar màscara quirúrgica i aplicar el rentat de mans periòdic.

També portarà guants tothom que entri en contacte físic amb altres persones o hagi de tocar superfícies, eines o elements compartits que també toquin altres persones. S'ha de rentar les mans després de posar-se la mascareta, si toquen la seva mascareta mentre la porten, i després d'haver-se tret i llançat la mascareta i els guants. Encara que es portin guants s'ha de seguir el mateix criteri de rentat de mans segons les situacions de risc. El personal ha de recordar i ajudar als assistents al centre que han de prendre aquestes precaucions.

- Els professionals quan prestin serveis de rehabilitació amb contacte físic directe, canvis posturals, higiene corporal, i activitats susceptibles d'exposició a secrecions, hauran de portar mascareta FFP2, bata o davantal, guants i pantalla facial o ulleres.
- El personal del centre no ha d'anar a treballar si té símptomes o ha estat en contacte estret amb un cas els 14 dies anteriors. Això s'aplica a tots els membres del personal, des de professionals directes fins a proveïdors que tenen contacte indirecte amb assistents als centres, personal que acompanya les persones al centre i voluntaris.

Actuacions preventives dins del centre

- S'ha de potenciar la neteja regularment dedicant especial atenció a les nanses de les portes, passamans, taules, cadires i altres superfícies amb desinfectant segons el protocol vigent.
Veure: [Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana](#)
- Disposar de cubells d'escombraries amb tancament i obertura de pedal com a recipients de rebuig.
- El personal ha de buidar les papereres amb regularitat evitant que s'acumulin deixalles potencialment contaminades, seguint les normes de gestió de residus sanitaris.
- Cal mantenir les temperatures idònies i els espais han de ser ventilats regularment (mínims 3 cops al dia per un temps no inferior 10 minuts). Aquest és un tema important en l'entrada període tardor-hivern
- Revisió, higiene i manteniment dels sistemes de ventilació i d'aire condicionat (centrals o individuals) d'acord amb la normativa vigent, especialment per la legionel·la i el Covid'19
Veure: [Ventilació i sistemes de climatització en establiments i locals de concurrència humana](#)
- Per a qualsevol activitat interna, la distància entre les persones ha de ser mínim 1,5 metres i un espai de 2,5 m²/persona. Veure: [RESOLUCIÓ SLT/1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2.](#)

Condicionament dels espais, eines i utillatge:

- Neteja i desinfecció prèvia i periòdica d'espais i eines i utillatge. Veure: [Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana](#).
- Establiment de zones, barreres físiques, pantalles protectores i marcatge dels distanciaments entre persones que permeti el compliment de les mesures de protecció.
- Es recomana per a persones usuàries sordes l'ús de pantalles transparents que permetin la interacció pròpia del servei, sense mascareta, i respectant el distanciament físic.

Interacció amb l'entorn exterior

- El personal dels centres ha de preguntar a tots els visitants si tenen símptomes i quina és la seva situació en relació al COVID19 abans de permetre l'entrada, i consultar, si escau, a l'Equip d'Atenció Primària de Salut corresponent (veure **Annex**).
- Tots els visitants o treballadors externs han de prendre les precaucions bàsiques quan entrin al centre. Això inclou rentat de mans, portar mascareta quirúrgica, esternudar o tossir en un mocador o colze, mantenir 1,5 metres de distància dels residents i evitar el contacte personal.
- El lliurament de les mercaderies s'ha de restringir a una única entrada. Si un contractista o el venedor ha d'entrar per deixar les seves mercaderies, el personal hauria de preguntar-li si tenen símptomes com ara febre, tos o dificultat per respirar. Si és algun d'aquests símptomes presents, no se'ls ha de deixar entrar sota cap concepte als centres.
- Evitar les visites externes de qualsevol persona amb especial vulnerabilitat als efectes del SARS-COV-2: d'acord amb el Ministeri de Sanitat, els grups vulnerables i les condicions d'especial interès per a la COVID-19 són les persones amb diabetis, malaltia cardiovascular, inclosa hipertensió, malaltia pulmonar crònica, immunodeficiència, càncer en fase de tractament actiu, embaràs i majors de 60 anys, seguint l'estat de coneixements actuals i el principi de precaució.

Seguretat en la mobilitat i transport adaptat

- Cal adoptar mesures d'autoprotecció, d'higiene, neteja i desinfecció, distanciament i control de les persones usuàries del servei transport adaptat d'acord amb les mesures establertes en matèria de transport i mobilitat.
- Es recomana si és possible que l'accés de les persones usuàries al centre sigui a través de transport propi de la persona/família en aquesta fase de represa.
- S'ha d'establir una planificació de les entrades i sortides de manera esglaonada per evitar aglomeració en el moment d'entrada i sortida de persones al centre.
- Quan es faci ús de transport col·lectiu, aquest es realitzarà d'acord als criteris d'organització per grups estables de persones usuàries del centre, de manera que les persones usuàries que coincideixin al vehicle siguin d'un mateix grup i si és possible sempre les mateixes fent ús del mateix seient. A l'interior del vehicle de transport col·lectiu la mascareta és també obligatòria i no es poden consumir aliments ni begudes.

Responsabilitats de la direcció dels centres i dels professionals a càrrec de les institucions

- La direcció del centre ha d'elaborar el **pla de contingència** que pugui donar resposta a les situacions més freqüents previsible en relació al COVID19.
- No es podrà acceptar l'entrada al centre de cap persona usuària o professional dels serveis amb simptomatologia compatible amb COVID19. En tal cas s'haurà de derivar a l'atenció primària perquè efectuïn el cribratge per PCR i determinin si pot rebre o prestar el servei i seguir les indicacions mèdiques i sanitàries pertinents.
- Davant l'aparició sobtada de símptomes d'una persona usuària o professional dins dels serveis d'atenció diürna caldrà aïllar-la preventivament en un espai del centre que permeti la seva protecció i distanciament físic, i s'haurà d'avisar al referent familiar o representant legal i coordinar-se amb l'equip d'atenció primària i comunitària de referència de la persona.

En cas de ser una persona usuària se l'haurà d'acompanyar en tot moment fins que se li hagi prescrit l'aïllament domiciliari i se'n faci càrrec un familiar o representant legal, o bé se l'hagi d'atendre amb caràcter d'urgència mèdica d'acord amb la clínica que presenti i amb les indicacions mèdiques rebudes de l'Equip d'atenció primària o del 061. La persona que l'acompanyi ha d'anar protegida amb mascareta FFP2 i haurà de rentar-se les mans cada cop que hagi de tocar objectes de l'usuari o a l'usuari mateix. L'usuari ha de portar mascareta quirúrgica.

Vegeu el [Procediment d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2](#)

- En cas de persones amb simptomatologia COVID, la direcció del centre ho haurà de comunicar al seu referent del Departament de Treball, d'Afers Socials i Famílies. Si és confirma que la persona usuària té COVID19, conjuntament amb l'EAP, Salut Pública i el Departament, s'haurà de procedir a realitzar l'estudi de contactes així com valorar el possible tancament del servei de centre de dia.
- Els centres han de conèixer i donar a conèixer a tots els seus treballadors com actuar si una persona usuària té símptomes.
- Les direccions del centre han d'establir un sistema regular de formació dels seus treballadors. Això ha d'incloure el coneixement sobre com actuar davant del risc de contraure el virus i l'entrenament en precaucions bàsiques.
- S'han d'utilitzar aquells mitjans que facilitin la comprensió de les accions que s'han de realitzar per evitar la transmissió del virus. Això inclou l'elaboració de cartells i fullets que s'han d'utilitzar com a recordatoris. Els podeu trobar disponibles a la pàgina de [material logístic de Canal Salut](#).
- La direcció dels centres han de posar a l'abast dels seus professionals els materials necessaris per a la prevenció i control com ara termòmetres, màscares, guants, ulleres, pantalles facials, sabó, solució de base alcohòlica pel rentat de mans, mocadors i tovalloles de paper i desinfectant de superfície.
- S'han d'atendre les necessitats de suport psicosocial i el benestar del personal mitjançant la comunicació regular amb informació actualitzada.
- El personal del centres ha de mantenir les famílies informades regularment de la situació del centre; així com de les mesures de prevenció que es duen a terme, podent fer-se mitjançant comunicació telefònica i telemàtica.

- S'impulsaran totes les mesures necessàries per que la informació dirigida a les persones usuàries tingui una bona accessibilitat física, sensorial i cognitiva
- Facilitar els equips de protecció individual necessaris en cada cas:
 - o Treballs administratiu o d'atenció al públic: mascaretes quirúrgiques + distància de seguretat (1,5 metre) o mampares. Les mascaretes s'ha d'utilitzar en els desplaçaments per l'interior i en els espais de treball compartits. En el cas d'atenció al públic, l'usuari també haurà de portar mascareta.
 - o Guants de nitril o vinil només en cas que s'entri en contacte físic amb altres persones o s'hagin de tocar objectes compartits.
 - o Mascaretes FFP2 en cas de treballadors que acompanyin un cas sospitós, o en cas que puguin entrar en contacte amb secrecions de la persona usuària. En aquest darrer cas també caldrà ulleres protectores o pantalla
- Garantir el subministrament i reposició en tot moment dels productes d'higiene i desinfecció com el gel hidroalcohòlic, sabó amb dosificador i paper per eixugar mans als serveis. Fer una revisió sistemàtica i diària dels estocs del material necessari per assegurar que existeix prou material de protecció pels professionals, les persones usuàries i les possibles persones acompanyants.
- Disposar de cubells d'escombraries amb tancament i obertura de pedal com a recipients de rebuig.
- En cas de torns de treball, i per disminuir el risc de contagi entre torns, vetllar perquè les persones presencials coincideixin amb les mateixes en la sèrie prevista per torn.
- Tenir previst un equip de suplències, en cas de necessitat per baixa o aïllament d'algun membre de l'equip.
- Vetllar per una ventilació i neteja correctes dels despatxos, sales de formació i espais comuns segons recomanacions protocols vigents.
- Incrementar la freqüència de neteja de les superfícies i objectes més usats: panys de portes, aixetes, respatllers de cadires, entre d'altres. i garantir que els lavabos disposin de suficient sabó i/o solució hidroalcohòlica per netejar-se les mans i paper per eixugar-se.

- En absència de la persona “Responsable higienicosanitari”, la persona responsable del servei, o aquella en qui delegui, assumirà la funció de responsable d’higiene i protecció sanitària per tal de vetllar pel compliment de les instruccions de forma sostinguda i amb accions de formació periòdiques en el temps.

Annex

LLISTAT DE COMPROVACIÓ DE SIMPTOMES

Font: Secretaria de Salut Pública del Departament de Salut

Té algun d'aquests símptomes?

- Febre o febrícula
- Tos continuada o persistent
- Dificultat per respirar
- Falta d'olfacte de gust
- Mal de coll
- Calfreds
- Vòmits
- Diarrea
- Malestar
- Dolor muscular

Heu estat en contacte estret (conviure, tenir cura o haver estat a menys de 2 metres durant més de 15 minuts) amb una persona diagnosticada de malaltia per coronavirus (COVID-19) durant els 14 dies anteriors?

- Sí

Si heu marcat una o diverses caselles, **cal que eviteu sortir de casa** i que en horari d'atenció del vostre centre d'atenció primària, us poseu en contacte telefònic amb el vostre **centre d'atenció primària**. En cas contrari, truqueu al **061**.

Es recomana l'ús de l'aplicació mòbil [STOP COVID 19 CAT](#), per a seguiment de símptomes suggestius de la malaltia.

Consulteu com a espai de referència el [Canal salut per a professionals](#)

Bibliografia

- RESOLUCIÓ TSF/1312/2020, de 9 de juny, per la qual s'estableixen els criteris per a l'obertura de centres i serveis socials d'atenció diürna de persones grans i persones amb discapacitat, en aplicació de l'Ordre SND/399/2020, de 9 de maig, en la redacció donada per l'Ordre SND/414/2020, de 16 de maig.
https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=874855&language=ca_ES
- Mesures i recomanacions per a l'obertura dels serveis de Centre de dia per a gent gran en les fases de desconfinament per la COVID 19. Barcelona: Departament TASf, 2020
https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/coronavirus/atencio_social_subapartat/20200603_-Mesures-i-recomanacions-Centres-de-Dia_GG.PDF
- Centers for Disease Control and Prevention. Nursing home care. Last reviewed March 11, 2016. <https://www.cdc.gov/nchs/fastats/nursing-home-care.htm>.
- Centers for Disease Control and Prevention. Preparing for COVID-19: long-term care facilities, nursing homes. Last reviewed March 21, 2020. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/healthcare-facilities/prevent-spread-in-long-term-care-facilities.html>.
- Centers for Medicare & Medicaid Services. Center for Clinical Standards and Quality/Quality, Safety & Oversight Group. March 13, 2020. <https://www.cms.gov/files/document/qso-20-14-nh-revised.pdf>.
- Society for Post-Acute and Long-Term Care Medicine. Strategies for mitigating the emotional impact of COVID-19.
<https://paltc.org/sites/default/files/Strategies%20for%20Mitigating%20the%20Emotional%20Impact%20of%20COVID-19.pdf>.
- Centers for Disease Control and Prevention. Interim infection prevention and control recommendations for patients with suspected or confirmed coronavirus disease 2019 (COVID-19) in healthcare settings. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/infection-control/control-recommendations.html>.

- Infectious Diseases Society of America Guidelines on Infection Prevention for Health Care Personnel Caring for Patients with Suspected or Known COVID-19. <https://www.idsociety.org/COVID19guidelines/ip>
- Woelfel, R; et al. Clinical presentation and virological assessment of hospitalized cases of coronavirus disease 2019 in a travel-associated transmission cluster. medRxiv 2020.03.05.20030502; doi: <https://doi.org/10.1101/2020.03.05.20030502>
- SEIMC. Consideraciones SEIMC para dar de alta a personal sanitario con COVID-19. (30 de març del 2020). SEIMC. Recomendaciones de SEIMC sobre el uso de las pruebas de detección de anticuerpos. (27 abril 2020)
- ACRA. Propostes de desconfinament. Barcelona: ACRA, 2020
- ACAD. Propostes de desconfinament. Barcelona: ACAD, 2020
- LA CONFEDERACIÓ. Pla de desescalada i reobertura de centres i serveis socials. Barcelona: LA CONFEDERACIÓ, 2020
- ECOM. Mesures per a la garantia dels drets de les persones amb discapacitat física en la desescalada. Barcelona: ECOM, 2020